

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Metaphon Onderzoek

Juni 2020

Review: 1) Sonja Bauhoff
2) Eveline van Engelen
Invoer: Marsha Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Hoofd/hals
Aandoening (ICD)	Overig
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Communicatie, Mentale functies

- *Korte beschrijving* → De Metaphonbox bestaat uit twee delen: 1) onderzoeksdeel, bestaande uit de screening, het processpecifiek onderzoek en de evaluatie; 2) therapiedeel met materiaal en suggesties voor behandeling. Het onderzoek, in de vorm van een fonologische procesanalyse, maakt het mogelijk een nauwkeurige diagnose te stellen, waarmee een behandelprogramma kan worden geformuleerd. Daarnaast is er een screening toegevoegd om een eerste overzicht van spraakpatronen van het kind te verkrijgen. Processen kunnen daarna nader onderzocht worden met het processpecifieke onderzoek. Naast het diagnostische materiaal bevat de Metaphonbox nog een test om het effect van de therapie te evalueren.^{1,2}
- *Doelgroep* → Nederlandstalige kinderen van 3.5 tot 6.0 jaar met fonologische problemen³
- *Auteur*:
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Dean E, Howell J, Hill A, Waters D (1986)⁴
 - ✓ *Nederlandse versie* → Leijdekker-Brinkman W (2002)³

2 *Doel van het meetinstrument*

Combinatie van:

- Diagnostisch
- Evaluatief / effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Instrumenteel
- *Opbouw* → twee delen:²
 1. Onderzoeksdeel, bestaande uit:
 - screening (42 woorden)
 - processpecifiek onderzoek (158 woorden)
 - evaluatie (4x142 woorden)
 2. Therapiedeel, met materiaal en suggesties voor behandeling
- *Invulinstructie* → staat per testonderdeel in de handleiding vermeld¹
- *Meetniveau* → per item: wijze score (0 of 1); meetniveau nominaal¹
Als de onderzochte vereenvoudiging voorkomt in de uiting van het kind wordt score 1 genoteerd; als het onderzochte proces niet wordt gehoord wordt score 0 genoteerd.
- *Meetniveau* → per subtest: de getallen worden opgeteld; het totaal wordt 'werkelijke score' genoemd; meetniveau nominaal¹
- *Meetniveau* → totaal: uit de werkelijke en de mogelijke (alle onderzochte items) wordt een percentage berekend; meetniveau ordinaal¹

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → <https://www.pearsonclinical.nl/metaphonbox-complete-set2>
- *Geschatte kosten* → Complete set: € 771,49
Handleiding: € 55,90
Screeningsformulieren: € 43,86
PSO formulieren: € 54,84
[Geraadpleegd op 25-06-2020]
- *Copyright* → ja, Harcourt Assessment (2002)³

5 *Methodologische kwaliteit*

Er is geen onderzoek verricht naar de methodologische kwaliteit.
Spontane taalanalyse-instrumenten leveren alleen kwalitatief aanvullende gegevens op, maar worden niet gebruikt t.b.v. indicatiestelling.

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands³
- *Benodigdheden* → boekje 'Screening en onderzoek naar meersyllabige woorden (afdeling screening)', scoreformulier screening, pen³
- *Randvoorwaarden* → rustig lokaal³
- *Benodigde tijd* → 20 minuten¹
- *Gebruikershandleiding* → ja, te koop via:
<https://www.pearsonclinical.nl/metaphonbox-complete-set2>

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* → Interpretatie van resultaten is gebaseerd op taalontwikkelingsleeftijd, vastgesteld door diverse taaltests en de fonologische leeftijd conform Beers (1995), ook al zijn de normen van Beers op een heel andere wijze verzameld.³

8 *Overige gegevens*

- Informatie over de inhoud en opzet van de Metaphon cursus is beschikbaar via <https://metaphon.nl/cursus/>. De kosten van de cursus bedragen € 450,-.
- Op basis van Metaphon methodologie is een app ontwikkeld genaamd Super-Fon.^{5,6}

9 *Literatuurlijst*

1. Dean E, Howell J, Hill A, Waters D. Nederlandse vertaling en bewerking: Leijdekker-Brinkman W. Metaphon-handleiding. Amsterdam: Harcourt Assessment; 2002.
2. Hanzehogeschool Groningen. Metaphon onderzoek: screening / processpecifiek onderzoek / evaluatie. Beschikbaar via: <https://www.hanze.nl/nld/onderzoek/kenniscentra/hanzehogeschool-centre-of-expertise-healthy-ageing/lectoraten/lectoraten/lahc/producten/producten/taalexpert/logopedie/diagnostic-tools/metaphon-onderzoek-screening-processpecifiek-onderzoek-evaluatie>
3. Bron AE. Diagnostiek van kinderen met een fonologische stoornis: fonologische analyse van de spontane taal en een benoemtaak met elkaar vergeleken. Logopedie en foniatrie. 2008;80(10):312-319.
4. Dean E, Howell J. Developing linguistic awareness: a theoretically based approach to phonological disorders. British Journal of Disorders of Communication. 1986;21:223-238.
5. Madeira RN, Macedo P, Reis S, Ferreira J. Super-Fon: mobile entertainment to combat phonological disorders in children. In: ACE'14: proceedings of the 11th Conference on Advances in Computer Entertainment Technology; November 2014, article no. 53. Available from: <http://sofiaester.pt/en/SuperFonAce20142.pdf>
6. Madeira RN, Mestre V, Ferreirinha T. Phonological disorders in children?: design and user experience evaluation of a mobile serious game approach. Procedia Computer Science. 2017;113:416-421. Available from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050917317696>